

Erisätte

Sisukord

Väikeettevõtete erikord	3
<i>Väikeettevõtete erikorra taotlemine teistest liikmesriikidest</i>	4
<i>Kuidas arvutatakse kalendriaasta käive</i>	5
<i>Kuidas saab Eesti ettevõtja väikeettevõtete erikorra kasutajaks</i>	6
<i>Mitteresidendile, kes soovib Eestis rakendada väikeettevõtete erikorda</i>	6
<i>Erikorra kasutaja kohustused</i>	8
<i>Erikorra kasutamise õiguse lõppemine</i>	8
<i>Väikeettevõtete erikorra registreerimisnumbri (EX-numbri) kehtivuse kontrollimine</i>	9
<i>Väikeettevõtete erikord - KKK</i>	9

Väikeettevõtete erikord

Riigikogus 13.11.2024 vastu võetud käibemaksuseaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadusega lihtsustatakse alates 01.01.2025 väikeettevõtjate tegutsemist teistes liikmesriikides, võrdsustades liikmesriigis asukohta ja püsivat tegevuskohta mitteomavate ettevõtjate ja asukohta omavate ettevõtjate käibemaksukohustuse tekkimisega seotud õigused ja kohustused.

Kuni 2024. aasta lõpuni kehtiva korra kohaselt on liikmesriikides kehtestatud käibe piirmäär, mille ületamiseni ei ole isikul kohustust ennast registreerida käibemaksukohustuslasena (edaspidi *maksukohustuslane*), **kuid see piirmäär kehtib üksnes liikmesriigis asukohta või püsivat tegevuskohta omavatele isikutele**. Eestis on selleks piirmääraks 40 000 eurot. Ettevõtlusega tegeleval välisriigi isikul, kes ei oma käibe tekkimise liikmesriigis püsivat tegevuskohta, tuleb sõltumata tekkinud käibe suurusest registreerida ennast selles liikmesriigis maksukohustuslasena esimese sellise maksustatava käibe tekkimise päevast, mille puhul kauba soetaja või teenuse saaja ei saa seda ise pöördmaksustada. See tähendab, et võrreldes asukohta omava ettevõtlusega tegeleva isikuga puudub tal õigus tegutseda maksukohustuslasena registreerimata kuni asjaomases riigis kehtiva käibe piirmäära ületamiseni.

Selleks, et võrdselt kohelda nii liikmesriigis asukohta omavaid isikuid kui ka mitteresidente, kes omavad asukohta teistes liikmesriikides, kehtestatakse alates 1. jaanuarist 2025 uus väikeettevõtete erikord. Selle kohaselt saab ettevõtja teises liikmesriigis ilma püsivat tegevuskohta omamata tegutsedes ennast registreerida seal maksukohustuslasena samadel tingimustel, mis kehtivad selles liikmesriigis asukohta või püsivat tegevuskohta omavatele ettevõtjatele. On siiski veel üks lisatingimus: väikeettevõtete erikorda saab kasutada isik, kelle kalendriaasta summaarne käive kõigis liikmesriikides (sh oma asukoha liikmesriigis) kokku ei ole ületanud jooksva aastal ja ei ületanud ka eelmisel kalendriaastal 100 000 eurot.

Väikeettevõtete erikorra kasutamine on vabatahtlik.

Lugege lähemalt

- ✂ **Väikeettevõtete erikorra taotlemine teistest liikmesriikidest**
- ✂ **Kuidas arvutatakse kalendriaasta käive**
- ✂ **Kuidas saab Eesti ettevõtja väikeettevõtete erikorra kasutajaks**
- ✂ **Mitteresidendile, kes soovib Eestis rakendada väikeettevõtete erikorda**
- ✂ **Erikorra kasutaja kohustused**
- ✂ **Erikorra kasutamise õiguse lõppemine**

✕ Väikeettevõtete erikorra registreerimisnumbri (EX-numbri) kehtivuse kontrollimine

✕ Väikeettevõtete erikord – KKK

Kiirelt kätte

Käibemaksuseaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadus

Seaduse eelnõu seletuskiri

Nõukogu 28. novembri 2006 direktiiv 2006/112/EÜ, käibemaksudirektiiv

Nõukogu 18. veebruari 2020 direktiiv (EL) 2020/285

Viimati uuendatud 04.03.2025

Väikeettevõtete erikorra taotlemine teistest liikmesriikidest

Väikeettevõtete erikord on mõeldud ettevõtjatele, kes soovivad kasutada teises liikmesriigis, kus neil ei ole püsivat tegevuskohta, väikeettevõtjatele ettenähtud käibemaksuvabastust.

Teises liikmesriigis saab erikorda kasutada Eesti ettevõtja, kelle:

1. kalendriaasta käive teises liikmesriigis, kus isik soovib maksuvabastust kasutada, ei ületa selles liikmesriigis kehtivat maksukohustuslasena registreerimise piirmäära;
2. kalendriaasta summaarne käive kogu Euroopa Liidus, sealhulgas Eestis, kokku ei ületa 100 000 eurot.

Avalduse maksuvabastuse rakendamiseks teises liikmesriigis saab väikeettevõtte esitada e-teenuste keskkonnas e-MTA. Otsus tegutsemisriikides maksuvabastuse andmise või keeldumise kohta tehakse 35 tööpäeva jooksul ja info edastab ettevõttele Eesti maksuhaldur e-teenuste keskkonna e-MTA kaudu.

Kui erikorra alusel teises riigis maksuvabastuse saaja ületab sealse käibemaksukohustuse piirmäära ja ta ei ole OSS-erikorra kasutaja, tekib kohustus end selles riigis käibemaksukohustuslasena registreerida. Kõige täpsemat infot saab selle riigi maksuhaldurilt, kus piirmäär ületati.

Kui väikeettevõtete maksuvabastust taotletakse riigist, kus ettevõtte on juba käibemaksukohustuslane, tuleb erikorra kasutamiseks loa saamisel end seal riigis käibemaksukohustuslaste registrist kustutada.

Pärast piirmäära ületamist on selles riigis erikorra kasutamine üheks või kaheks aastaks peatatud, sellel perioodil tuleb edasi tegutseda käibemaksukohustuslasena või OSS-eriskeemi kasutades. Pärast nimetatud perioodi möödumist ja maksuvabastuse saamiseks nõutavate tingimuste täitmist on ettevõttel võimalus uuesti taotleda väikeettevõtete erikorra rakendamist.

Juhul kui väikeettevõtete erikorra kasutaja teeb tehinguid mõnes muus valuutas kui euro, võetakse nii erikorra avalduse kui ka aruannete täitmisel aluseks kalendriaasta esimesel päeval Euroopa Keskpanga avaldatud vahetuskurss, või kui selle päeva kohta ei ole kurssi avaldatud, siis järgmise avaldamispäeva vahetuskurss.

Osades liikmesriikides võib olla kehtestatud ka järkjärguline üleminek maksuvabastuselt maksustamisele, mis lubab ettevõttel jätkata väikeettevõtjate maksuvabastuse kasutamist piiratud ajavahemiku jooksul, kui nende käive ei ületa liikmesriigi maksuvabastuse piirmäära rohkem kui kindlaksmääratud protsendimäära võrra.

Tähele tasub panna ka seda, et Hispaanias puudub käibemaksuvaba piirmäär ja seetõttu väikeettevõtete erikorda seal kasutada ei saa ning seal käibe tekkimisel tuleb registreerida kohe Hispaania käibemaksukohustuslaseks.

Teiste riikide väikeettevõtete erikorra rakendamise tingimustega on võimalik riikide lõikes tutvuda Euroopa Komisjoni veebilehel „[National VAT rules](#)”.

Viimati uuendatud 04.03.2025

Kuidas arvutatakse kalendriaasta käive

Kalendriaasta käive arvutatakse iga liikmesriigi kohta eraldi käibe tekkimise koha järgi. Euroopa Liidu summaarseks kalendriaasta käibeks loetakse liikmesriikides tekkinud kalendriaasta käibed kokku.

Kalendriaasta käibe moodustavad:

1. kaupade ja teenuste maksustatav käive, sealhulgas 0% maksumääraga maksustatav käive, välja arvatud põhivara vöörandamine;
2. kinnisasjatehingute (KMS § 16 lõike 2 punktid 2, 3 ja 6) käive, välja arvatud põhivara vöörandamine ja juhuslikud tehingud;
3. kindlustusteenuste (KMS § 16 lõike 2 punkt 1) ja finantsteenuste (KMS § 16 lõige 2¹) käive, välja arvatud juhuslikud teenused.

Juhusliku tehinguga on tegemist siis, kui vastav tehing ei ole seotud maksukohustuslase põhitegevusega, tema igapäevase ettevõtlusega, ei ole põhitegevuse otsene, püsiv ja vajalik laiendamine (Euroopa Kohtu otsus C-378/15) – näiteks kui laenu annab ettevõtte, kelle igapäevaseks tegevuseks ei ole laenude andmine (**ka siis, kui juhusliku tegevusega teenitud tulu ületab põhitegevusega teenitud tulu**).

Viimati uuendatud 20.11.2024

Kuidas saab Eesti ettevõtja väikeettevõtete erikorra kasutajaks

Väikeettevõtja, kes soovib erikorda kasutada, esitab maksuhalduri veebilehel elektroonilise portaali kaudu eelteate (edaspidi *avaldus*). Erikorra kasutamise taotleja peab avalduses muuhulgas märkima, millistes liikmesriikides ta tegutseb, ning saama nendelt riikidelt erikorra kasutamiseks nõusoleku (**selle nõusoleku küsib teise liikmesriigi maksuhaldurilt Maksu- ja Tolliamet pärast avalduse saamist ja edastab vastuse ettevõtjale**).

Avaldused ja ka nende hilisemad muudatused edastatakse avalduses märgitud liikmesriikidele, kus maksuvabastust kasutada soovitakse.

Maksuvabastuse kasutamise õiguse kinnitab või lükkab tagasi vastava liikmesriigi maksuhaldur. Kui viimane kinnitab isiku käibemaksuvabastuse tingimustele vastavuse, siis maksuvabastuse taotleja asukohariigi maksuhaldur annab isikule erikorra kasutamiseks registreerimisnumbri järelliitega „EX“ (või eelteate muudatuse korral kinnitab juba isikule antud registreerimisnumbri kehtivuse).

Eesti ettevõtjatele annab registreerimisnumbri järelliitega „EX“ Maksu- ja Tolliamet.

Väikeettevõtete erikorra juhend | 663.55 KB | pdf

Väikeettevõtete erikorda puudutavates küsimustes pöörduge palun ariklient@emta.ee või **880 0812**.

Viimati uuendatud 04.03.2025

Mitteresidendile, kes soovib Eestis rakendada väikeettevõtete erikorda

Erikorda saavad kasutada vaid väikeettevõtjad, kelle asukoht on mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis.

Eestis saavad väikeettevõtete erikorra rakendamist taotleda üksnes Eestis asukohta omavad isikud.

Kolmandate riikide isikud, kellel on Eestis püsiv tegevuskoht, erikorra alusel maksuvabastust taotleda ei saa.

Väikeettevõtete erikord on mõeldud ettevõtjatele, kes soovivad kasutada teises liikmesriigis, kus neil ei ole püsivat tegevuskohta, väikeettevõtjatele ettenähtud käibemaksuvabastust.

Eestis saab erikorda kasutada teise liikmesriigi väikeettevõtte, kelle:

1. kalendriaasta käive Eestis ei ületa käesoleval ega ka eelmisel aastal 40 000 eurot;
2. kalendriaasta summaarne käive kogu Euroopa Liidus, sealhulgas oma asukoha liikmesriigis, kokku ei ületa käesoleval ega ka eelmisel aastal 100 000 eurot.

Avalduse maksuvabastuse rakendamiseks Eestis saab väikeettevõtte esitada oma asukohariigis. Otsus Eestis maksuvabastuse andmise või keeldumise kohta, millest informeerib teid asukohariik, tehakse 35 tööpäeva jooksul.

Kui ettevõtte on registreeritud Eestis ka käibemaksukohustuslasena, siis pärast Eestis väikeettevõtete erikorra kasutamise õiguse saamist tuleb ettevõttel esitada avaldus Eesti käibemaksukohustuslaste registrist kustutamiseks. Ettevõtte ei saa samaaegselt olla käibemaksukohustuslane ja kasutada väikeettevõtete erikorra käibemaksuvabastust. Rohkem infot, kuidas ennast [käibemaksukohustuslase registrist kustutada](#).

Kui ettevõttel täitub Eesti käibe piirmäär 40 000 eurot ja ettevõtte ei ole OSS-erikorra kasutaja, tuleb ettevõttel registreerida ennast Eestis käibemaksukohustuslasena. Rohkem infot, kuidas mitteresident saab ennast [registreerida käibemaksukohustuslasena](#).

Kui ettevõttel täitub Eestis käibemaksuvabastuse piirmäär 40 000 eurot, siis sarnaselt Euroopa Liidu piirmäära 100 000 euro täitumisele, peatatakse väikeettevõtete erikorra rakendamine üheks kalendriaastaks. See tähendab, et kui ettevõtte ületas Eestis käibe piirmäära 01.05.2025, siis uuesti saab ettevõtte taotleda väikeettevõtete erikorra rakendamist alates 01.01.2027.

Juhul kui väikeettevõtete erikorra kasutaja teeb tehinguid mõnes muus valuutas kui euro, võetakse nii erikorra avalduse kui ka aruannete täitmisel aluseks kalendriaasta esimesel päeval Euroopa Keskpanga avaldatud vahetuskurss, või kui selle päeva kohta ei ole kurssi avaldatud, siis järgmise avaldamispäeva vahetuskurss.

Erikorra kasutaja kohustused

Erikorra kasutaja peab esitama maksuhalduri veebilehel e-teenuste keskkonna e-MTA kaudu iga kvartali kohta kvartalile järgneva kuu lõpuks kvartaalse käibe aruande, mis sisaldab järgmist teavet:

1. kvartali jooksul Eestis tekkinud käibe kogusumma eurodes või märke „0”, kui käivet ei tekkinud;
2. kvartali jooksul teises liikmesriigis tekkinud käibe kogusumma eurodes või märke „0”, kui käivet ei tekkinud;
3. liikmesriigi puhul, kus rakendatakse mitut registreerimiskohustuse tekkimise piirmäära, käibe kogusumma eurodes eraldi kaupade ja teenuste kaupa;
4. eelmise kvartali jooksul pärast eelteate esitamist tekkinud käibe kogusumma või märke „0”, kui käivet ei tekkinud, kui eelteade on esitatud enne kvartalit, millal algas erikorra rakendamine.

Kui erikorra kasutaja ületab jooksval kalendriaastal Euroopa Liidu käibe piirmäära 100 000 eurot, peab ta sellest teavitama maksuhaldurit 15 tööpäeva jooksul alates käibe piirmäära ületamise päevast e-teenuste keskkonna e-MTA kaudu ning esitama lõpparuande alates jooksva kvartali algusest kuni kalendriaasta käibe piirmäära ületamiseni tekkinud käibe kohta.

[Väikeettevõtete erikorra kvartaalse käibe aruande esitamise juhend | 561.41 KB | pdf](#)

Erikorra kasutamise õiguse lõppemine

Kui erikorra kasutaja jooksva kalendriaasta käive ületab Euroopa Liidus 100 000 euro piirmäära, kaotab ta alates piirmäära ületamise päevast õiguse erikorda kasutada kuni piirmäära ületamisele järgneva kalendriaasta lõpuni.

Näiteks kui ettevõtte ületas Euroopa Liidu piirmäära 100 000 eurot 01.05.2025, siis uuesti saab ettevõtte nõutavate tingimuste täitmisel taotleda väikeettevõtete erikorra rakendamist alates 01.01.2027.

Isiku õigus erikorda kasutada kas kõigis liikmesriikides või mõnes konkreetses liikmesriigis lõpeb ka siis, kui:

1. liikmesriik, kus isik erikorda kasutab, on teatanud, et isik selles liikmesriigis maksuvabastust riikliku piirmäära ületamise tõttu enam kasutada ei saa. Sõltuvalt liikmesriigist ei saa isik riigis, kus erikord lõpetati, erikorda kasutada piirmäära ületamisele järgneva kalendriaasta jooksul või kahe järgneva kalendriaasta jooksul. Pärast nimetatud perioodi tekib vastavalt nõutavate tingimuste täitmisel õigus erikorda uuesti taotleda.
2. erikorra kasutaja on teatanud maksuhalduri veebilehel elektroonilise portaali kaudu erikorra kasutamise lõpetamisest;
3. erikorra kasutaja on teatanud maksuhalduri veebilehel elektroonilise portaali kaudu oma tegevuse lõpetamisest või maksuhaldur võib seda muul viisil eeldada.

Erikorra kasutamise õiguse lõppemisest teavitab isikut maksuhaldur oma otsusega. Kui isik ise soovib erikorra kasutamise lõpetada, kuigi selle kasutamise tingimused on jätkuvalt täidetud, lõpeb erikorra kasutamise õigus maksuhalduri teavitamisele järgneva kvartali esimesel päeval, või juhul, kui maksuhaldurit on teavitatud kvartali viimasel kuul, siis järgmise kvartali teise kuu esimesel päeval. Muudel juhtudel lõpeb erikorra kasutamise õigus maksuhalduri otsuses nimetatud päeval.

Viimati uuendatud 04.03.2025

Väikeettevõtete erikorra registreerimisnumbri (EX-numbri) kehtivuse kontrollimine

Euroopa Komisjoni veebirakenduse **SME on-the-Web** (SoW) abil on kõigil võimalik päringu tegemise kuupäeva seisuga kontrollida, kas ja millises liikmesriigis on konkreetsel maksukohustuslasel õigus maksuvabastusele väikeettevõtete erikorra alusel.

Viimati uuendatud 22.01.2025

Väikeettevõtete erikord – KKK

1. Eesti käibemaksukohustuslane kasutab kauba müügiks teistesse liikmesriikidesse OSS-erikorda. Kalendriaasta käive kokku ELi riikides on 70 000 eurot. Kas on võimalik kasutada väikeettevõtete erikorda?

Jah, kui ettevõtte Euroopa Liidu kogukäive ei ületa 100 000 eurot, võib (aga ei pea) nendes riikides, kus sealset käibemaksukohustuslasena registreerimise piirmäära ei ületata, hakata väikeettevõtete erikorda kasutama. Ülejäänud riikides võib OSS-erikorda edasi kasutada.

2. Kas väikeettevõtte peab riigis, kus ta piirmäära ületab, tegutsemise lõpetama?

Ei, piirmäära ületamisel tuleb olenevalt tegevusalast kas registreerida tegutsemisriigis käibemaksukohustuslaseks või kasutada edaspidi OSS-erikorda. Erikorra kasutamine on sel juhul peatatud vähemalt käibe piirmäära täitumisele järgneva aasta lõpuni.

3. Eesti käibemaksukohustuslasel tekib Eestis vaid maksustatav käive. Kuna ta vastab tingimustele, soovib ta teises liikmesriigis tegevust alustades kasutada väikeettevõtete erikorda. Ettevõttel on üldkulud, mida kasutatakse nii Eesti kui teise liikmesriigi käibe tarbeks. Kas on õigus nendelt üldkuludelt sisendkäibemaksu maha arvata?

Sellises olukorras tuleb üldkuludelt arvestada sisendkäibemaksu proportsiooni, teises liikmesriigis erikorra alusel tegutsemise tarbeks tehtud kuludelt sisendkäibemaksu maha arvata ei tohi.

4. Mida ma pean tegema, kui saan ostjana ilma käibemaksuta arve EX-järelliitega registrikoodi kasutavalt ettevõtjalt?

Sellise arve saamisel ei teki kohustust registreerida piiratud maksukohustuslaseks ega ostuarvet pöördmaksustada.

5. Kust ma leian teiste liikmesriikide piirmäärad?

Piirmäärad ja muu maksustamist puudutava info kohta saab päringu teha Euroopa Komisjoni lehelt [„Taxes in Europe Database v4. Advanced Search”](#). Piirmäära leidmiseks tuleb valida maks „Value Added Tax”, huvipakkuv riik ja seejärel vajutada lingil „VAT” ning valida ekraani vasakust äärest „Taxable Persons”.